

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра української мови
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова як іноземна»
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь
знань усі
(шифр і назва)

спеціальність усі
(шифр і назва)

освітня програма усі
(назви освітньої програми)

вид дисципліни загальна підготовка; обов'язкова
(загальна підготовка / спеціальна (фахова) підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна
(денна / заочна/дистанційна)

Харків – 2023

ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Робоча програма з навчальної дисципліни
«Українська мова як іноземна»
_____ (назва дисципліни)

Розробник:

Доцент, кандидат філол. наук _____ Оксана КРИМЕЦЬ
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Доцент, кандидат істор. наук _____ Наталія ПИСАРСЬКА
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри
української мови
(назва кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни)

Протокол від «19» грудня 2022 року № 5

Завідувачка кафедри
української мови
(назва кафедри)

_____ (підпис)

Світлана ЧЕРНЯВСЬКА
(ініціали та прізвище)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Шифр та назва освітньої програми _____

Кафедра _____
(назва кафедри на якій викладається дисципліна)

Гарант ОП _____
(ПІБ) _____ (Підпис, дата)

Завідувач кафедри _____
(ПІБ) _____ (Підпис, дата)

ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

№ зп	Дата засідання кафедри-розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри (яка викладає)	Підпис завідувача кафедри (на якій викладається)	Підпис гаранта освітньої програми
1					
2					
3					
4					
5					

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета:

1. Формування цілісної системи знань студентів про українську мову:
  - збагачення словникового запасу студентів-іноземців;
  - розвиток і вдосконалення навичок та умінь у різних видах мовленнєвої діяльності для успішного оволодіння спеціальністю під час навчання в НТУ «ХП»;
  - удосконалення граматичних навичок (морфологія, синтаксис);
  - формування навичок та вмінь читання, що дозволяє сприймати текст українською мовою як джерело інформації та розуміти зміст тексту;
  - формування й удосконалення навичок усного, писемного, монологічного та діалогічного мовлення, уміння сприймати мовленнєві повідомлення в умовах, наближених до реальних;
  - удосконалення вмінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння) науково-навчальної та соціально-культурної сфери спілкування;
  - формування та вдосконалення навичок ознайомлювального читання;
  - формування та вдосконалення навичок аудіювання з опорою на візуалізацію;
  - формування та вдосконалення навичок репродуктивного й продуктивного мовлення;
  - формування словотворчих навичок і вмінь.
2. Оволодіння українською мовою як «робочою мовою» для навчання в технічному вищому закладі освіти України за обраним фахом.
3. Практичне оволодіння українською мовою на рівні А2 в межах сфер комунікації, актуальних для студентів-іноземців під час навчання.

Компетентності:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Результати навчання:

- Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами з професійних питань усно і письмово, мати навички роботи з іноземними технічними виданнями.

У результаті вивчення дисципліни «Українська мова як іноземна» студенти повинні:

Знати:

- головні мовленнєві конструкції, притаманні навчальному тексту, української мови;

- морфологію та синтаксис української мови в межах, необхідних для навчального процесу за фахом.

Вміти:

- володіти навичками діалогічного мовлення;
- володіти навичками усного монологічного мовлення у вигляді невеликих повідомлень;
- володіти навичками аудіювання тексту;
- розуміти прослуханий текст, сприймати інформацію в заданому темпі;
- виокремлювати головну та додаткову інформацію на рівні речення й тексту;
- володіти навичками навчального та ознайомлювального видів читання;
- комбінувати опрацьовану та здобуту інформацію до рівня репродуктивного й продуктивного тексту;
- володіти навичками словотворення.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
«Мова професійного навчання (українська)»	-

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

Семестр	Загальний обсяг (годин) / кредитів ECTS	З них		За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, Р, РЕ)	Поточний контроль	Семестровий контроль	
		Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття, семінари			Залік	Екзамен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3,4,5	300/10	128	172	-	-	128	+	6	3,4	5

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає 42,6%.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п.	Види навчальних занять (Л, ЛЗ, ПЗ, СР)	Кількість годин	Номер семестру (якщо дисципліна викладається у декількох семестрах). Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
1	ПЗ	4	<u>Змістовий модуль 1.</u> Фонетичні поняття та закони. Морфологія: іменник (категорії роду, числа), особові, вказівні, присвійні займенники, прикметник, числівник, дієслово. Соціально-культурна сфера спілкування, діалоги, короткі повідомлення. <u>Тема 1.</u> Фонетика. Фонетичні поняття та закони. 1. Фонетико-графічний матеріал. Голосні, приголосні. 2. Африкати 3. Апостроф. Склад. Наголос. Інтонація.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
2.	СР	4	<u>Тема 1.</u> Фонетика. Фонетичні поняття та закони. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: текст «Знайомство».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
3	ПЗ	4	<u>Тема 2.</u> Морфологія. Іменник. 1. Поняття істота/неістота. 2. Категорія роду, числа. 3. Поняття про відмінки. 4. Звертання до особи (кличний відмінок).	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
4	СР	4	<u>Тема 2.</u> Морфологія. Іменник. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Телефонна розмова».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
5	ПЗ	4	<u>Тема 3.</u> Морфологія. Займенник. 1. Особові займенники. 2. Присвійні займенники. 3. Вираження належності певній особі предмета або особи.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
6	СР	4	<u>Тема 3.</u> Морфологія. Займенник. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Я і моя родина».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
7	ПЗ	4	<u>Тема 4.</u> Морфологія. Займенник. 1 Вказівні займенники. 2. Указівка на особу або предмет.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
8	СР	4	<u>Тема 4.</u> Морфологія. Займенник. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: Тема «Мій університет».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
9	ПЗ	4	<u>Тема 5.</u> Морфологія. Прикметник. 1. Вираження ознаки предмета чи особи за допомогою прикметників. Назви кольорів.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
10	СР	4	<u>Тема 5.</u> Морфологія. Прикметник. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: текст	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15

			«Одяг».	
11	ПЗ	4	<u>Тема 6. Морфологія. Числівник.</u> 1. Уживання кількісних числівників. 2. Уживання порядкових числівників.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
12	СР	4	<u>Тема 6. Морфологія. Числівник.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: тема «Скільки коштує?».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
13	ПЗ	4	<u>Тема 7. Морфологія. Дієслово.</u> 1. Поняття про дієвідміни. 2. Відмінювання дієслів першої та другої дієвідмін.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
14	СР	4	<u>Тема 7. Морфологія. Дієслово.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Мій день».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
15	ПЗ	2	Модульний контроль №1.	
16	ПЗ	4	<u>Змістовий модуль № 2. Синтаксис простого речення, відмінювання іменників, займенників, прикметників.</u> Соціально-культурна сфера спілкування: діалоги, короткі повідомлення. <u>Тема 8. Синтаксис.</u> 1. Просте речення. 2. Поняття про суб'єкт і предикат.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
17	СР	4	<u>Тема 8. Синтаксис.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Кав'ярня».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
18	ПЗ	4	<u>Тема 9. Морфологія. Іменник.</u> 1. Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
19	СР	4	<u>Тема 9. Морфологія. Іменник.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Мій вечір».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
20	ПЗ	4	<u>Тема 10. Морфологія. Особові займенники.</u> 1. Вживання особових займенників у знахідному відмінку для вказівки на об'єкт дії.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
21	СР	4	<u>Тема 10. Морфологія. Особові займенники.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Сніданок, обід, вечеря».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
22	ПЗ	2	<u>Тема 11. Морфологія. Іменник.</u> 1. Вираження місця дії за допомогою іменників у місцевому та родовому відмінках. 2. Чергування приголосних.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
23	СР	4	<u>Тема 11. Морфологія. Іменник.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Де я вчуся».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
24	ПЗ	2	<u>Тема 12. Морфологія. Особові займенники.</u> 1. Указівка на місце дії за допомогою особових займенників у місцевому відмінку. 2. Указівка на відсутність особи або предмета в певної особи за допомогою особових займенників у родовому відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
25	СР	4	<u>Тема 12. Морфологія. Особові займенники.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Моя кімната».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15

26	ПЗ	4	<u>Тема 13. Морфологія. Прикметники.</u> 1. Вираження ознаки особи або предмета, що виступають об'єктами дії, за допомогою прикметників у знахідному відмінку. 2. Вираження ознаки особи або предмета, що позначають місце дії, за допомогою прикметників у місцевому відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
27	СР	4	<u>Тема 13. Соціально-культурна сфера спілкування: «Лікарня».</u>	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
28	ПЗ	4	<u>Тема 14. Морфологія. Іменник.</u> 1. Вираження часу дії за допомогою іменників у знахідному відмінку однини. 2. Вираження часу дії за допомогою іменників-назв місяців у місцевому відмінку. 3. Вираження часу дії за допомогою порядкових числівників та іменників на позначення часового виміру (о котрій годині?). 4. Вираження часу дії за допомогою прийменникових конструкцій з іменниками в родовому відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
29	СР	4	<u>Тема 14. Морфологія. Іменник.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: текст «Мій день». С.86.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
30	ПЗ	2	Модульний контроль №2	
31	ПЗ	2	<u>Змістовий модуль 3. Морфологія. Відмінювання іменників, займенників, прикметників (продовження), дієслово. Соціально-культурна сфера спілкування: діалоги, короткі повідомлення, тексти.</u> <u>Тема 15. Морфологія. Іменник. Прикметник.</u> 1. Вираження ознаки предмета. 2. Вираження власника предмета за допомогою іменників і прикметників у родовому відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
32	СР	4	<u>Тема 15. Морфологія. Іменник. Прикметник.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Наша аудиторія».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
33	ПЗ	2	<u>Тема 16. Морфологія. Іменник.</u> 1. Вираження наявності або відсутності особи або предмета в певної особи за допомогою іменників у родовому відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
34	СР	4	<u>Тема 16. Морфологія. Іменник.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Як я купував фрукти та овочі».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
35	ПЗ	2	<u>Тема 17. Морфологія. Іменник. Прикметник.</u> 1. Вираження знаряддя дії, об'єкта сумісної дії, об'єкта дії за родом діяльності та засобу пересування за допомогою іменників та прикметників в орудному відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
36	СР	4	<u>Тема 17. Морфологія. Іменник. Прикметник.</u> 1. Соціально-культурна сфера спілкування: тема «Чим ми кожного дня користуємось?».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
37	ПЗ	4	<u>Тема 18. Морфологія. Особові займенники.</u> 1. Указівка на особу або предмет, що виступають знаряддям дії, об'єктом сумісної дії та засобом	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15

			пересування за допомогою особових займенників в орудному відмінку. 2. Указівка на адресата дії за допомогою особових займенників у давальному відмінку.	
38	СР	4	<u>Тема 18.</u> Морфологія. Особові займенники. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Кому я купив подарунки».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
39	ПЗ	2	<u>Тема 19.</u> Дієслово. 1. Вираження дії, що відбувалася раніше, за допомогою дієслів минулого часу недоконаного виду.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
40	СР	4	<u>Тема 19.</u> Дієслово. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Як я проводив вихідні».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
41	ПЗ	2	<u>Тема 20.</u> Дієслово. 1. Вираження дії, що відбуватиметься, за допомогою дієслів майбутнього часу недоконаного виду.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
42	СР	4	<u>Тема 20.</u> Дієслово. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Що ми с другом будемо робити наступної неділі».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
43	ПЗ	4	<u>Тема 21.</u> Дієслово. 1. Вираження нетривалої завершеної (результативної) дії за допомогою дієслів доконаного виду. 2. Вираження минулої та майбутньої результативних дій.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
44	СР	4	<u>Тема 21.</u> Дієслово. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: текст «Як студент Алі захворів».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
45	ПЗ	2	Модульний контроль №3	
46	ПЗ	2	<u>Змістовий модуль 4.</u> Морфологія. Прислівники, дієслова руху, відмінювання іменників та прикметників (продовження). Синтаксис. Складне речення. Соціально-культурна сфера спілкування: теми і тексти. <u>Тема 22.</u> Морфологія. Прислівник. 1. Вираження ознаки дії за допомогою прислівників. на позначення: а) способу дії; б) часової ознаки дії; в) місця дії.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
47	СР	4	<u>Тема 22.</u> Морфологія. Прислівник. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Дружня допомога».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
48	ПЗ	2	<u>Тема 23.</u> Морфологія. Дієслово. 1. Дієслова руху. 2. Вираження напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку й дієслів руху.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
49	СР	4	<u>Тема 23.</u> Морфологія. Дієслово. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Як я приїхав до Харкова».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
50	ПЗ	2	<u>Тема 24.</u> Морфологія. Іменник. 1. Вираження відстані й напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15

51	СР	4	<u>Тема 24.</u> Морфологія. Іменник. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Скажіть, будь ласка, як дістатись цирку?»	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
52	ПЗ	2	<u>Тема 25.</u> Морфологія. Іменник. 1. Позначення адресата дії. 2. Вираження віку особи чи предмета за допомогою конструкцій з іменниками в давальному відмінку.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
53	СР	4	<u>Тема 25.</u> Морфологія. Іменник. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Моя родина».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
54	ПЗ	2	<u>Тема 26.</u> Морфологія. Дієслово. 1. Вираження прохання, побажання, наказу за допомогою дієслів наказового способу.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
55	СР	4	<u>Тема 26.</u> Морфологія. Дієслово. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Як я в супермаркеті теплі речі купував».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
56	ПЗ	2	<u>Тема 27.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Складне речення зі словами хто, що. 2. Уживання сполучників у складному реченні.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
57	СР	4	<u>Тема 27.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: «Моя майбутня професія».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
58	ПЗ	2	<u>Тема 28.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Складні речення зі словами який, яка, яке, які, що.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
59	СР	4	<u>Тема 28.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Соціально-культурна сфера спілкування: тема «Познайомтеся, Харків».	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
60	ПЗ	2	Модульний контроль №4	
61	ПЗ	4	<u>Змістовий модуль 5.</u> Морфологія. Ступені порівняння прикметників і прислівників, дієприкметники, дієприслівники. Синтаксис. Заміна дієприкметникових та дієприслівникових зворотів підрядними реченнями. Науково-навчальна сфера. Лексичні та синтаксичні конструкції. <u>Тема 29.</u> Морфологія. Прикметник. 1. Порівняння ознаки предметів, осіб, станів за допомогою прикметників вищого й найвищого ступенів порівняння.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
62	СР	4	<u>Тема 29.</u> Морфологія. Прикметник. 1. Науково-навчальна сфера. Цифри. Числа.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
63	ПЗ	2	<u>Тема 30.</u> Морфологія. Прислівник. 1. Порівняння ознаки дії за допомогою прислівників вищого й найвищого ступенів порівняння.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
64	СР	4	<u>Тема 30.</u> Морфологія. Прислівник. 1. Науково-навчальна сфера. Математичні дії.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
65	ПЗ	4	<u>Тема 31.</u> Морфологія. Дієприкметник. 1. Вираження ознаки особи або предмета за дією допомогою дієприкметників, прикметників, дієслівних конструкцій. 2. Активні й пасивні дієприкметники.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
66	СР	4	<u>Тема 31.</u> Морфологія. Дієприкметник. 1. Науково-навчальна сфера. Рівності. Нерівності.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15

67	ПЗ	2	<u>Тема 32.</u> Морфологія. Дієприкметник. 1. Вираження ознаки особи або предмета за допомогою дієприкметників та дієслівних конструкцій.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
68	СР	4	<u>Тема 32.</u> Морфологія. Дієприкметник. 1. Науково-навчальна сфера. Дроби. Звичайні дроби.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
69	ПЗ	2	<u>Тема 33.</u> Синтаксис. 1. Заміна речення з дієприкметниковим зворотом синонімічним складним реченням з підрядним означальним.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
70	СР	4	<u>Тема 33.</u> Синтаксис. 1. Науково-навчальна сфера. Прості та складні речовини. Хімічні елементи та їх символи.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
71	ПЗ	2	<u>Тема 34.</u> Морфологія. Дієприслівник. 1. Вираження додаткової дії за допомогою дієприслівників. 2. Дієприслівники недоконаного та доконаного виду.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
72	СР	4	<u>Тема 34.</u> Морфологія. Дієприслівник. 1. Науково-навчальна сфера. Склад простих і складних речовин.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
73	ПЗ	2	<u>Тема 35.</u> Синтаксис. 1. Заміна дієприслівника або дієприслівникового звороту підрядним реченням зі сполучниками коли, тому що.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
74	СР	4	<u>Тема 35.</u> Синтаксис. 1. Науково-навчальна сфера. Фізичні властивості речовин.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
75	ПЗ	2	Модульний контроль №5	
76	ПЗ	2	<u>Змістовий модуль 6.</u> Синтаксис складного речення, види складнопідрядних речень. Науково-навчальна сфера, знайомство з науковими текстами, засвоєння лексичних одиниць та синтаксичних конструкцій, притаманних науковому стилю. <u>Тема 36.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Поняття про складне речення. 2. Вираження причини дії (чому?).	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
77	СР	4	<u>Тема 36.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Науково-навчальна сфера. Класифікація хімічних речовин.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
78	ПЗ	2	<u>Тема 37.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Вираження одночасності та послідовності дій.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
79	СР	4	<u>Тема 37.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Науково-навчальна сфера. Будова атома.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
80	ПЗ	2	<u>Тема 38.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Вираження умови.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
81	СР	4	<u>Тема 38.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Науково- навчальна сфера. Тема Механічний рух. Розділи механіки.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
82	ПЗ	2	<u>Тема 39.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Вираження необхідності, доцільності дії.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
83	СР	5	<u>Тема 39.</u> Синтаксис. Складне речення. 1. Науково-навчальна сфера. Види руху.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15

			Прямолінійний і криволінійний рух.	
84	ПЗ	2	Тема 40. Синтаксис. Складне речення. 1. Вираження мети дії (з якою метою?).	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
85	СР	5	Тема 40. Синтаксис. Складне речення. 1. Науково-професійна сфера. Види руху. Рівномірний і нерівномірний рух.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
86	ПЗ	2	Тема 41. Синтаксис. Складне речення. 1. Вираження наслідку дії.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
87	СР	5	Тема 41. Синтаксис. Складне речення. 1. Науково-професійна сфера. Фізичні величини й одинці вимірювання.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
88	ПЗ	2	Тема 42. Синтаксис. Складне речення. 1. Систематизація структурно-семантичних моделей складних речень.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
89	СР	5	Тема 42. Синтаксис. Складне речення. 1. Науково-професійна сфера. Моя спеціальність.	1, 2, 4, 5, 7, 10, 14, 15
90	ПЗ	2	Модульний контроль №6	
Разом (годин)		300		

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання практичного матеріалу	35
2	Підготовка до практичних занять	35
3	Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на практичних заняттях	52
4	Виконання індивідуального завдання (РЕ)	20
5	Підготовка до заліків	20
6	Підготовка до іспиту	10
	Разом	172

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

усні та письмові висловлювання

(вид індивідуального завдання)

№ з/п	Назва індивідуального завдання та (або) його розділів	Терміни виконання (на якому тижні)
1.	Підготувати усні діалогічні висловлювання. Соціально-побутова сфера.	7-й тиждень
2.	Підготувати усні діалогічні висловлювання. Соціально-побутова сфера	15-й тиждень
3.	Підготувати письмові діалогічні висловлювання. Соціально-культурна сфера.	22-й тиждень
4.	Підготувати письмове монологічне висловлювання. Соціально-культурна сфера.	27-й тиждень
5.	Підготувати письмове монологічне висловлювання. Науково-навчальна сфера.	39 тиждень
6.	Підготувати письмове монологічне висловлювання. Науково-навчальна сфера.	45 тиждень

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Практичні заняття – проводяться у формі виконання практичних завдань і вправ. Для практичних занять студенти опрацьовують лекційний матеріал, готують виступи з використанням навчальної і наукової літератури, виконують вправи та завдання. Лектор оцінює активність студентів впродовж заняття за прийнятою шкалою оцінювання в балах. Під час заняття обов'язково за кожною темою оцінюються рівень знань студентів за допомогою тестових завдань, вправ та письмової самостійної роботи на знання основних понять за темою.

Індивідуальне завдання – вид самостійної роботи поза аудиторними годинами, коли студент, використовуючи лекційний матеріал та додаткові джерела знань, розробляє особисту тему.

Підготовка презентації – вид самостійної роботи, що виконується студентом (або 2-3 студентами) поза аудиторними годинами. Студент вільно обирає тематику з числа тем, які пропонуються планами практичних занять, або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Наступним кроком студента здійснює бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або Інтернет-ресурси. Також складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь. Опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на практичному занятті. Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6

стандартних сторінок, набраних на комп'ютері. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі під час заняття, і студент отримує оцінку від викладача.

Дистанційне навчання – форма, яку може бути запроваджено внаслідок уведення карантинних обмежень, пов'язаних зокрема з розповсюдженням COVID – 19. Передбачає навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій (Офіс-365), які забезпечують інтерактивну взаємодію викладача та студента на різних етапах вивчення дисципліни та самостійну роботу з навчально-методичним матеріалом, виконання практичних завдань, тестового контролю тощо.

Інноваційні методи – сучасні методи навчання, до яких належать:

- структурно-логічні технології: поетапна організація системи навчання, що сприяє логічній послідовності постановки і вирішення дидактичних завдань на основі відбору їх змісту, форм, методів і засобів навчання на кожному етапі процесу з урахуванням поетапної діагностики результатів;

- інтеграційні технології: дидактичні системи, що забезпечують інтеграцію міжпредметних знань і вмінь, різноманітних видів діяльності на рівні інтегрованих курсів (у т. ч. електронних);

– професійно-ділові ігрові технології: дидактичні системи використання різноманітних «ігор», під час проведення яких формуються уміння вирішувати завдання на основі компромісного вибору (ділові та рольові ігри, імітаційні справи, індивідуальний тренінг, комп'ютерні програми тощо);

– тренінгові технології: система діяльності для відпрацювання певних алгоритмів вирішення типових практичних завдань за допомогою комп'ютера (психологічні тренінги інтелектуального розвитку, спілкування, вирішення управлінських завдань);

– інформаційно-комп'ютерні технології, що реалізуються в дидактичних системах комп'ютерного навчання на основі діалогу «людина-машина» за допомогою різноманітних навчальних програм (тренінгових, контролюючих, інформаційних тощо).

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі екзамену або шляхом накопичення балів за поточним контролем за змістовними модулями.

Екзамен – письмова або усна відповідь на питання, що містяться в екзаменаційному білеті. Питання екзаменаційних білетів доводяться до студентів заздалегідь. Екзаменаційні білети готує лектор, вони затверджуються на засіданні кафедри і підписуються завідувачем кафедри. Екзаменатора призначає завідувач кафедри. Він має оцінити якість відповіді студента за прийнятою шкалою академічних оцінок.

Контрольні питання з курсу до екзамену

1. Фонетика. Фонетичні поняття та закони.
2. Фонетико-графічний матеріал. Голосні, приголосні.
3. Афrikати.
4. Апостроф. Склад. Наголос. Інтонація.
5. Морфологія. Іменник. Поняття істота / неістота.
6. Категорія роду, числа.
7. Поняття про відмінки.
8. Звертання до особи (кличний відмінок).
9. Особові займенники та присвійні займенники.
10. Вираження належності певній особі предмета або особи.
11. Вказівні займенники.
12. Указівка на особу або предмет.
13. Прикметник. Вираження ознаки предмета чи особи за допомогою прикметників. Назви кольорів.
14. Числівник. Уживання кількісних числівників.
15. Уживання порядкових числівників.
16. Дієслово. Дієвідміна, відмінювання дієслів першої та другої дієвідмини.
17. Синтаксис. Просте речення.
18. Поняття про суб'єкт і предикат.
19. Вираження об'єкта дії за допомогою іменників у знахідному відмінку.
20. Особові займенники. Вживання особових займенників у знахідному відмінку для вказівки на об'єкт дії.
21. Вираження місця дії за допомогою іменників у місцевому та родовому відмінках. Чергування приголосних.
22. Указівка на місце дії за допомогою особових займенників у місцевому відмінку; на відсутність особи або предмета в певній особі за допомогою особових займенників у родовому відмінку.
23. Вираження ознаки особи або предмета, що: а) виступають об'єктами дії, за допомогою прикметників у знахідному відмінку; б) позначають місце дії, за допомогою прикметників у місцевому відмінку.
24. Вираження часу дії за допомогою: а) іменників у знахідному відмінку однини; б) іменників-назв місяців у місцевому відмінку; в) порядкових числівників та іменників на позначення часового виміру (о котрій годині?); г) прийменникових конструкцій з іменниками в родовому відмінку.
25. Вираження ознаки предмета та вираження власника предмета за допомогою іменників і прикметників у родовому відмінку.
26. Вираження наявності або відсутності особи або предмета в певній особі за допомогою іменників у родовому відмінку.
27. Вираження знаряддя дії, об'єкта сумісної дії, об'єкта дії за родом діяльності та засобу пересування за допомогою іменників та прикметників в орудному відмінку.
28. Указівка на особу або предмет, що виступають знаряддям дії, об'єктом сумісної дії та засобом пересування за допомогою особових займенників в

- орудному відмінку; на адресат дії за допомогою особових займенників у давальному відмінку.
29. Вираження дії, що відбувалася раніше, за допомогою дієслів минулого часу недоконаного виду.
  30. Вираження дії, що відбуватиметься, за допомогою дієслів майбутнього часу недоконаного виду.
  31. Вираження нетривалої завершені (результативної) дії за допомогою дієслів доконаного виду.
  32. Вираження минулої та майбутньої результативних дій.
  33. Вираження ознаки дії за допомогою прислівників. на позначення: а) способу дії; б) часової ознаки дії; в) місця дії.
  34. Дієслова руху.
  35. Вираження напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку й дієслів руху.
  36. Вираження відстані й напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку.
  37. Позначення адресата дії, вираження віку особи чи предмета за допомогою конструкцій з іменниками в давальному відмінку.
  38. Вираження прохання, побажання, наказу за допомогою дієслів наказового способу.
  39. Синтаксис. Складне речення зі словами хто, що.
  40. Уживання сполучників складному реченні.
  41. Складні речення зі словами який, яка, яке, які, що.
  42. Порівняння ознаки предметів, осіб, станів за допомогою прикметників вищого й найвищого ступенів порівняння.
  43. Порівняння ознаки дії за допомогою прислівників вищого й найвищого ступенів порівняння.
  44. Вираження ознаки особи або предмета за дією допомогою дієприкметників, прикметників, дієслівних конструкцій. Активні й пасивні дієприкметники.
  45. Вираження ознаки особи або предмета за дією допомогою прикметників та дієслівних конструкцій
  46. Заміна речення з дієприкметниковим зворотом синонімічним складним реченням з підрядним означальним
  47. Вираження додаткової дії за допомогою дієприслівників. Дієприслівники недоконаного та доконаного виду.
  48. Заміна дієприслівника або дієприслівникового звороту підрядним реченням зі сполучниками коли, тому що.
  49. Синтаксис. Складне речення. Вираження причини дії (чому?)
  50. Вираження одночасності та послідовності дій.
  51. Вираження умови.
  52. Вираження необхідності, доцільності дії.
  53. Вираження мети дії (навіщо?)
  54. Вираження наслідку дії.
  55. Систематизація структурно-семантичних моделей складних речень.

2. Поточний контроль проводиться за результатами роботи студентів на практичних заняттях, методом оцінювання контрольних робіт, оцінювання тестів, самостійних робіт, індивідуальних завдань, презентацій.

Контроль на практичних заняттях – оцінювання виступів студентів, відповідей на питання, поставлені викладачем, оцінці виконання тестових завдань, оцінок під час самостійних робіт, оцінювання внеску окремих студентів у групову роботу при підготовці командного проекту, активність в діловій грі.

Контрольна робота – вид поточного контролю знань студентів, який має на меті виявити рівень знань студентів, що отримані за пройденим матеріалом. Дата проведення контрольної роботи доводиться до студентів і призначається по завершенню вивчення змістовного модулю. Питання та тестові завдання готує викладач, що веде практичні заняття, вони узгоджуються з лекційними питаннями і тематикою семінарських занять. Контрольна робота виконується у письмовій формі в присутності викладача, оцінюється за прийнятою шкалою і оцінка може використовувати викладачем для підрахунку кумулятивного балу за підсумками вивчення дисципліни.

Індивідуальні завдання – оцінюються викладачем або за результатами доповіді на практичному занятті або за окремо виконану роботу.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 1. Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Контроль на практичних заняттях	Контрольні роботи	Індивідуальні завдання	Залік	Сума
28	30	12	30	100

Таблиця 2. Розподіл балів для оцінювання успішності студента для іспиту

Контроль на практичних заняттях	Контрольні роботи	Індивідуальні завдання	Іспит	Сума
28	30	12	30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під **системою оцінювання** слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними **критеріями оцінювання** для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 3). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно” чи „незадовільно”) та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань та вмінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності

			логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	
82-89	В	Добре	- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	Відповіді на запитання містять певні неточності
75-81	С	Добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач
64-74	Д	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі.	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; - невміння вирішувати

				складні практичні задачі
60-63	Е	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля; - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі
1-34	Ф (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» має такі основні складники:

1. Силабус дисципліни «Українська мова як іноземна».
2. Навчальна програма дисципліни «Українська мова як іноземна».
3. Методичні рекомендації до практичних занять.
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
5. Навчальний контент дисципліни (конспект).
6. Завдання для проведення диференційованих заліків.
7. Завдання для модульних контрольних робіт.
8. Завдання для комплексної контрольної роботи з дисципліни «Українська мова як іноземна».
9. Екзаменаційні білети з дисципліни «Українська мова як іноземна».
10. Бібліотечний фонд університету та кафедри.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1	Методичні вказівки з дисципліни «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів і викладачів «Художнє читання і спілкування в аспекті комунікативно-інтенційної моделі навчання» / уклад. В.Ф. Шевченко, І.В. Полянська, С. М. Чернявська.– Харків: НТУ «ХПІ», 2019.– 24 с.
2	Методичні вказівки з дисципліни «Українська мова як іноземна» в аспекті інтеграційної концепції КІМ «Мова професійного партнерства» / уклад. І.В. Полянська, С.М. Чернявська, В.Ф. Шевченко.–Харків: НТУ «ХПІ», 2019. – 65 с.
3	І.В. Полянська, С.М. Чернявська. Тренінг іноземних студентів щодо підготовки до тестування та модулів з дисциплін «Українська мова як іноземна» та «Мова навчання» в аспекті інтеграційної концепції комунікативно-інтенційної моделі: навчальний посібник.– Харків: НТУ «ХПІ», 2019. – 162 с.
4	Методичні вказівки до практичних занять з дисциплін «Українська мова як іноземна» та «Мова професійного навчання» для іноземних студентів всіх спеціальностей «Підготовка до тестування з мови професійного навчання. Аудіювання та говоріння» / Уклад. Лухіна М.Ю., Чернявська С.М., Гомон А.М. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021.– 42 с.
5	Методичні вказівки для виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів усіх спеціальностей «Ми навчаємося в Україні» / Уклад. Чернявська С.М., Немерцова О.Є., Сабадир Г.І., Дяченко О.В.– Харків: НТУ «ХПІ», 2021.–

	65 с.
6	Л.Я. Терещенко, А.М. Гомон, В.А. Сухоруков. Українська мова. Науковий стиль: навчальний посібник для студентів-іноземців технічних спеціальностей.– Харків : НТУ «ХП», 2021.– 145 с.
7	Українська мова як іноземна: початковий рівень [Електронний ресурс] : навч. посібник / Г. І. Сабадир [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2022. – 120 с.
8	Займенник: Навчально-методичний посібник / Н.В. Северин. – Харків: НТУ «ХП», 2022. – 72 с. [Електронний ресурс]
9	Ступені порівняння прикметників і прислівників : метод. рекомендації з української мови для самостійної роботи студентів-іноземців / уклад. Н. В. Северин; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків: ТОВ "Цифра Принт", 2023. – 40 с.
10	Субота Л.А. Методичні рекомендації з дисципліни «Українська мова» для самостійної роботи іноземних студентів II курсу, які навчаються англійською мовою у закладах вищої освіти України.-Харків: НТУ «ХП», 2023.- 60 с. [Електронний ресурс]
11	Субота Л.А. Методичні рекомендації з дисципліни «Українська мова» для самостійної роботи іноземних студентів III курсу, які здобувають освіту англійською мовою у Зкладах вищої освіти України.- Харків: НТУ «ХП», 2023.- 35 с. [Електронний ресурс]

Допоміжна література

12	О.Г. Барчук, О.М. Волкова, Н.О. Ворона та ін.; за ред. Т.О. Дегтярьової. Українська мова для іноземців: навчальний посібник.– Суми : Університетська книга , 2019. — 400 с.
13	О.М. Волкова, Н.О. Ворона, Є.О. Голованенко та ін.; за ред. Т.О. Дегтярьової. Українська мова для студентів-іноземців (початковий рівень): навчальний посібник.– Суми : Університетська книга , 2019. — 256 с.
14	Голованенко Є. О., Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В. та ін. Українська мова для іноземців. Рівень А1. Навчальний посібник.– Суми : Університетська книга , 2019. —278 с.
15	Дегтярьова Т. О., Дядченко Г. В., Коньок О. П. та ін. Українська мова для іноземців. Рівень А2. Навчальний посібник.– Суми : Університетська книга , 2019. —215 с.
16	Біденко Л. В., Завгородній В. А., Казанджиєва М. С. та ін. Українська мова для іноземців. Рівень В1. Навчальний посібник.– Суми : Університетська книга , 2019. —363 с.
17	А.Л. Хрипунова, М.П. Заверющенко, Н.В. Рязанова-Хитровська, А.І. Доброжан. Університетська освіта в Україні : навчальний посібник з курсу «Університетська освіта» для студентів-іноземців.– Харків: НТУ «ХП», 2021.– 237 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

<http://repository.kpi.kharkov.ua>
<http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
<http://chak-chy-pravyлно-my-hovorymo.wikidot.com/>
<http://kultura-movy.wikidot.com/>
<http://rodovyj-vidminok.wikidot.com/>
<http://nepravylno-pravyлно.wikidot.com/>
<http://ros-ukr-idioms.wikidot.com/>
<http://www.novamova.com.ua>
<http://www.mova.info>
<http://www.pravopys.net>
<http://www.pereklad.kiev.ua>